

USLOVI ZA OSIGURANJE POŠILJAKA U MEĐUNARODNOM KOPNENOM, RIJEČNO-JEZERSKOM, ZRAČNOM I POŠTANSKOM TRANSPORTU

Član 1.

ASA OSIGURANJE d.d. Sarajevo (u daljem tekstu Osiguratelj) prema ovim Uslovima osigurava sve pošiljke dok se prenose ili prevoze na rizik Osiguranika u međunarodnom transportu: željeznicom, drumskim vozilima, riječno-jezerskim plovnicima, zrakoplovima i poštom.

Član 2.

Osiguranik je svako pravno i fizičko lice koje je zaključilo ili u čiju korist je zaključen ugovor o osiguranju i koje ima interes da pošiljka stigne na određište.

Osiguranik, u smislu ovih Uslova ne može biti javni skladištar kao ni vozar kad obavlja svoju redovnu djelatnost.

Član 3.

Osiguranjem su pokrivena sve pošiljke koje se prenose ili prevoze na rizik Osiguranika u međunarodnom transportu: željeznicom, riječno-jezerskim plovnicima, zrakoplovima, drumskim vozilima i poštom.

Vanjski tereti koji se prenose helikopterima nisu pokriveni osiguranjem po ovim Uslovima, ukoliko se posebno ne ugovori i ne unese u policu osiguranja.

Osiguranjem po ovim Uslovima pokrivena su pošiljke koje se uvoze, izvoze ili reeksportuju, a koje prati međunarodna prevozna isprava. Ugovarač osiguranja dužan je prije početka osiguranog putovanja podnijeti Osiguratelju ponudu za osiguranje, osim za pošiljke osigurane Ugovorom o otvorenom pokriću.

Ponuda se može podnijeti usmeno, telefonom, telegramom, telexom, telefakom ili preporučenim pismom. Ponuda data telefonom mora biti pismeno potvrđena.

Ponuda mora da sadrži: naziv Osiguranika, vrijeme početka prevoza, vrstu robe, težinu i način pakovanja, prevozno sredstvo (vrsta, oznaka ili registarski broj) relaciju prevoza, vrijednost pošiljke i širinu pokrića.

Podaci moraju biti potpuni i istiniti, u protivnom Osiguratelj ima pravo da odbije ponudu ili ako je osiguranje izvršeno da odbije naknadu štete.

Član 4.

Osiguratelj je dužan da ponudu za osiguranje prihvati ili odbije u roku od 48 sati. Ukoliko je osiguratelj prihvatio ponudu dužan je da ispostavi policu osiguranja.

Ako Osiguratelj u roku od 48 sati ne odgovori na ponudu smatraće se da je ponudu prihvatio.

Nenamjerne greške koje nastanu pri računanju i izradi ponude ili police zainteresovana strana može ispraviti pismenim putem.

Član 5.

Vrijednost osigurane pošiljke, koja je utvrđena u polici, obavezna je za Osiguratelja i Osiguranika.

Osiguratelj može osporiti ugovorenu vrijednost samo ako se radi o očiglednoj grešci ili ako ona premašuje CIF fakturinu vrijednost uvećanu do 10%.

Ako se posebno ugovori osigurana vrijednost se može uvećati za iznos carinskih dažbina i vozarine, ali se njihov iznos mora posebno navesti u polici.

Član 6.

Osiguranje počinje od trenutka kada osigurane stvari pređu prag skladišta u mjestu otpreme u svrhu prenosa ili prevoza, odnosno od početka utovara na prevozno sredstvo, ako se utovar vrši u samom skladištu, traje za vrijeme uobičajenog toka prevoza uključujući sva usputna zadržavanja, pretovare i promjenu prevoznog sredstva, osim prevoza morem i prestaje u trenutku kada osigurane stvari pređu prag skladišta u odredištu, odnosno nakon završenog istovara ako se istovar vrši u samom skladištu.

Ako je uslijed okolnosti, nezavisno od volje Osiguranika, pošiljka carinjena u carinskom skladištu, a ne u skladištu primaoca, osiguranje po ovim Uslovima pokriva i relaciju od carinskog skladišta do skladišta primaoca.

Za osiguranje pošiljaka u carinskom skladištu ili bilo kom drugom skladištu, Osiguranik je dužan zatražiti posebno osiguranje i platiti doplatnu premiju, ukoliko to uskladištenje traje preko 30

dana, računajući od dana prispjeća pošiljke u skladište.

Ako se osigurane stvari ne istovare odmah pri prispjeću na određište osigurane su i za vrijeme dok se nalaze na prevoznom sredstvu, ali najduže 24 sata računajući od trenutka prispjeća prevoznog sredstva u određište.

Član 7.

Osiguratelj će naknaditi Osiguraniku sve štete uslijed gubitka ili oštećenja osigurane pošiljke koje nastanu za vrijeme osiguranog putovanja kao neposredna posljedica "Osnovnih rizika":

1) U prevozu kopnom i zrakom:

- Saobraćajne nezgode (sudar, udar, potonuće, iskliznuće, pad u provaliju ili vodu, kao i štete kod slijetanja, polijetanja ili pada zrakoplova);
- elementarnih nepogoda (oluja, udar groma, grad, sniježna lavina, odron zemlje, prolom oblaka, poplava, rušenja mostova i tunela);
- požara i eksplozije;
- krađe, djelomične krađe i neisporuke cijelih koleta, kao i krađa prevoznog sredstva sa pošiljkom;
- gubitka ili oštećenja osiguranog predmeta nastalog padom osiguranog predmeta za vrijeme ukrcaja ili iskrcaja sa transportnog sredstva.

2) U prevozu riječno-jezerskim plovnicima:

- saobraćajne nezgode (sudar, udar, prevrnuće, kao i nasukanje, osim namjernog nasukanja i doticanja dna);
- elementarnih nepogoda (oluja, udar groma, grad i prolom oblaka);
- požara i eksplozije;
- krađe, djelomične krađe i neisporuke pošiljke, samo kod denčanih pošiljaka;
- gubitka i oštećenja osiguranog predmeta nastalog padom osiguranog predmeta za vrijeme ukrcaja ili iskrcaja sa transportnog sredstva;
- pokrića zajedničke havarije i nagrade za spašavanje obračunate ili određene saglasno ugovoru o prevozu ili mjerodavnom pravu i praksi.

Član 8.

Po ovim Uslovima nisu pokrivena štete koje nastanu kao posljedica:

- loma i mehaničkog oštećenja osiguranih stvari;
- rasipanja ili curenja pošiljke uslijed oštećenja spoljne transportne ambalaže;
- pokisnuća u zatvorenim prevoznim sredstvima, i
- dodira (kontakta) sa drugim robama na istom prevoznom sredstvu, osim ako su nastale kao posljedica ostvarenja osnovnih transportnih rizika.

Ovi rizici se smatraju osiguranim, ukoliko je Osiguranik zatražio pokriće po Uslovima Klauzule "Protiv svih rizika" (AAR).

Član 9.

Po ovim Uslovima nisu pokrivena štete koje nastanu kao posljedica dopunskih rizika:

- rizika uginuća životinja: stoke, ribe, peradi preko 15 dana starosti, pčela, rakova, puževa i žaba;
- rizika kvara i smrzavanja lako pokvarljivih proizvoda: svježeg mesa, ribe, mliječnih i sličnih lako pokvarljivih proizvoda, svježeg i prerađenog voća i povrća i povrća svih vrsta;
- rizika odbijanja;
- rizika naduvanja konzervi (bombaža);
- rizika rasipanja-manjka iz bilo kog razloga (samo kod pošiljaka koje se prevoze u rasutom stanju);
- rizika zagrijavanja i / ili znojenja kod pošiljaka kože;
- rizika rđe, oksidacije-korozije;
- loma unutrašnjih organa kod elektronskih cijevi;
- rizika loma i oštećenja pošiljaka umjetničkih predmeta;
- rizika osvjetljavanja filmova;

osim ako su nastale kao posljedica ostvarenja osnovnih transportnih rizika.

Osiguranje dopunskih rizika može se zaključiti na izričiti zahtjev Osiguranika, kao dodatno osiguranje uz Klauzulu "Protiv svih rizika" (AAR).

Član 10.

Osiguratelj neće ni u kom slučaju naknaditi štete koje nastanu na osiguranoj robi uslijed:

- zle namjere ili grubog propusta Osiguranika;
- zle namjere ili grubog propusta proisteklih iz naloga Osiguranika špediteru, vozaaru, vlastitom vozaču, dobavljaču, krcatelju, skladištaru i radnicima koji rukuju pošiljkom;
- greške, odnosno propusta pošiljaoca ili primaoca;
- oštećenja od atmosferskih padavina, krađe i neisporuke pošiljaka koje se prevoze u otvorenim prevoznim sredstvima (kamioni i vagoni koji su zaštićeni ceradom smatraju se zatvorenim prevoznim sredstvima);
- kala i razlika u težini koje su nastale bez djelovanja vanrednih spoljašnjih uzroka;
- unutrašnje mane ili prirodnog svojstva osigurane pošiljke;
- slabog, nestručnog ili manjkavog pakovanja, slaganja, skladištenja, čuvanja i nadzora pošiljke;
- upotrebe neodgovarajućeg prevoznog sredstva za odnosnu vrstu robe;
- djelovanja insekata i štetočina;
- šteta prouzrokovanih: atomskom eksplozijom, radijacijom i radioaktivnim zagađenjem, korištenjem fisijonih materijala i dejstvom laserskih zraka;
- oštećenja koja su nastala ili su izazvana prije početka osiguranog putovanja, kao i daljih šteta koje zbog toga nastanu;
- potraživanja zbog smrti, tjelesnih povreda i oštećenja drugih stvari prouzrokovanih osiguranom pošiljkom;
- potraživanja zbog bilo kog uzroka od strane trećih lica u odnosu na osiguranu pošiljku;
- oštećenja pošiljaka selidbenih stvari i predmeta domaćinstva: loma staklenih predmeta, oštećenja, ogrebotina i ulupljenja na namještaju i električnim aparatima za domaćinstvo osim ako nisu posljedica saobraćajne nezgode i elementarnih nepogoda;
- posrednih šteta i gubitka bilo koje vrste (gubitak tržišta, pad cijena i sl.) prouzrokovane zakašnjenjem, pa čak i onda kada je to zakašnjenje nastalo zbog osiguranog rizika;
- ratnih i političkih rizika.

Osim toga, Osiguratelj nije u obavezi da naknadi troškove, odnosno dio troškova koji su pričinjeni u cilju izbjegavanja ili smanjenja šteta, a koji su nastali kao posljedica rizika navedenih u ovom članu.

Član 11.

Osiguranik je obavezan da plati Osiguratelju premiju osiguranja obračunatu na polici ili drugom dokumentu o osiguranju, određenu po premijskom sistemu za osiguranje pošiljaka u međunarodnom transportu.

Premija se plaća odmah, ukoliko se drukčije ne ugovori.

Član 12.

U slučaju štete na osiguranoj pošiljci Osiguranik ili njegov predstavnik dužni su odmah obavijestiti Osiguratelja ili ovlaštenog havarijskog komesara i preduzeti mjere u cilju smanjenja štete.

Član 13.

Za sve štete na osiguranoj pošiljci koje su bile vidljive u momentu preuzimanja pošiljke, Osiguranik ili njegov predstavnik su obavezni da prije preuzimanja pošiljke od vozaara, zatraže ispostavljanje zvaničnog zapisnika o šteti, a na osnovu propisa koji važe za konkretan prevoz, odnosno da štetu ustanove komisijski sa predstavnikom vozaara.

Ako vozar odbije da učestvuje u utvrđivanju štete Osiguranik je dužan da poduzme radnje na obezbijedenju dokaza da je šteta nastala za vrijeme osiguranog putovanja, zatraži komisijsko utvrđivanje štete i istu protestira vozaaru, u roku 7 dana od dana prijema pošiljke.

Za sve štete na osiguranoj pošiljci koje nisu bile vidljive u momentu preuzimanja pošiljke od vozaara, a koje se utvrde u roku od 7 dana od dana preuzimanja pošiljke, Osiguranik ili njegov predstavnik su dužni da iste pismeno protestiraju vozaaru i zatraže komisijsko ustanovljavanje štete sa vozarom.

Član 14.

Osiguranik ili njegov predstavnik dužni su podnijeti Osiguratelju zahtjev za naknadu štete i priložiti sljedeća dokumenta:

- 1) Originalnu policu osiguranja;
- 2) Originalna prevozna dokumenta;
- 3) Fakturu ili drugi dokument iz koga se može utvrditi vrijednost pošiljke;
- 4) Fotokopiju carinske deklaracije, ukoliko su carinske dažbine osigurane;

- 5) Originalni zapisnik o utvrđivanju štete (željeznički zapisnik o izviđaju, zapisnik brodarka, luke ili krcatelja, zračnog ili poštanskog prevoznika, zapisnik sa predstavnikom vozaara, havarijskog komesara ili zajednički zapisnik Osiguratelja i Osiguranika), ili potvrdu vozaara da je cijela pošiljka izgubljena, u slučaju gubitka cijele pošiljke;

- 6) Račun štete;

- 7) Cesiju o ustupanju prava Osiguratelju, i

- 8) Ostalu dokumentaciju na osnovu koje se može ustanoviti mjesto, vrijeme, uzrok i visina štete.

Zahtjev za naknadu štete sa dokumentacijom iz predhodnog stava Osiguranik ili njegov predstavnik su dužni podnijeti u primjerenom roku.

Pod primjerenim rokom podrazumjeva se podnošenje odštetnog zahtjeva najkasnije 9 (devet) mjeseci od dana prispjeća pošiljke u određite, odnosno od dana predaje pošiljke primaocu.

Član 15.

Osiguratelj je obavezan da Osiguraniku naknadi stvarnu štetu na pošiljci, ali najviše do osiguranog iznosa pošiljke.

Ako je osigurani iznos manji od stvarne odnosno ugovorene vrijednosti pošiljke i ostalih interesa osiguranih po članu 5, Osiguratelj će Osiguraniku naknaditi srazmjerni dio štete između osiguranog iznosa i stvarne odnosno ugovorene vrijednosti pošiljke i ostalih interesa.

Osigurani iznos predstavlja maksimalnu granicu obaveze Osiguratelja prema Osiguraniku.

Član 16.

Osiguratelj će, pored naknade za gubitak ili oštećenje pošiljke naknaditi Osiguraniku i razumno učinjene troškove spašavanja i preko osiguranog iznosa pošiljke.

Ako je osigurani iznos manji od stvarne odnosno ugovorene vrijednosti pošiljke Osiguratelj će Osiguraniku naknaditi troškove spašavanja srazmjerno odnosu između osiguranog iznosa i stvarne, odnosno ugovorene vrijednosti pošiljke.

Osiguratelj je obavezan da riješi odštetni zahtjev najkasnije u roku od 30 dana, računajući od dana prijema kompletne dokumentacije. Ukoliko je saglasno ovim Uslovima utvrđen osnov za isplatu štete Osiguratelj može na zahtjev Osiguranika izvršiti isplatu akontacije do iznosa od 50% od visine štete.

Član 17.

Isplatom naknade iz osiguranja prelaze na Osiguratelja, u granicama isplaćene štete, sva prava koja Osiguranik ima prema licima odgovornim za štetu.

Osiguranik ili njegov predstavnik dužni su obezbijediti Osiguratelju regresno pravo potraživanja od vozaara, odnosno lica odgovornih za nastanak štete, te da na traženje Osiguratelja izdaju uredno popunjenu i potpisanu ispravu o ustupanju svojih prava prema licu odgovornom za štetu.

Ako Osiguranik namjerno ili iz krajnje nepažnje propusti da preduzme mjere iz predhodnog stava, Osiguratelj može iz naknade iz osiguranja odbiti iznos u visini štete koju je zbog toga pretrpio.

Član 18.

U slučaju spora nadležnost suda određuje se prema mjestu zaključenja ugovora o osiguranju.

Član 19.

U robove navedene u ovim Uslovima ne računaju se nedjelje ni praznični dani.

Član 20.

Tekst police i/ili klauzula priloženih polici imaju prednost pred ovim Uslovima ukoliko se razlikuju.

Ovi Uslovi za osiguranje pošiljaka u međunarodnom kopnenom, riječno-jezerskom, zračnom i poštanskom transportu stupaju na snagu danom donošenja, a primjenjuju se od dana osnivanja Društva.